

CORTES - VÝNOSNÁ LINIOVÁ ODRŮDA ŘEPKY OZIMÉ

Cortes - yielding line variety of winter oilseed rape

Jiří KUNTE, Ivana MACHÁČKOVÁ, Kateřina BĚLSKÁ

Selgen, a.s.

Summary: Cortes - Line variety, comes from breeding station in Chlumec nad Cidlinou. It has excellent overwintering ability, which was confirmed in the winter 2011/2012, when temperatures fell repeatedly far below the freezing-point (up to -24°C) without snow cover. Typical are low, richly branching plants. Results of many tests and from practice too, shows this variety like only slightly higher than semi-dwarfs, this together with very good health of plants give assumptions for very rapid and rich harvest. Cortes is excellent no lodging variety. It has „double low“ content of erucic acid and low glucosinolate content. Cortes is one of the most powerful varieties, which exceeded yield of the control line varieties from 100 to 106 % throughout the state examination.

Key words: Cortes, winter oilseed rape, variety, overwintering, health, no lodging, yield

Souhrn: Cortes - liniová odrůda, byla vyšlechtěna na šlechtitelské stanici v Chlumci nad Cidlinou. Má výbornou schopnost přezimování, což se potvrdilo v zimě 2011/2012, kdy teploty opakovaně klesaly hluboce pod bod mrazu až k -24°C bez sněhové pokrývky. Typické jsou nízké, bohatě větvičkové rostliny. Výsledky z mnoha testů a také z praxe ukazují, že odrůda je pouze mírně vyšší než polotrpasličí hybridy, což společně s velmi dobrým zdravotním stavem rostlin předurčuje odrůdu k rychlé a bohaté sklizni. Cortes je odrůda s vynikající odolností proti poléhání. Má „dvounulový“ obsah kyseliny erukové a nízký obsah glukosinolatů. Cortes patří mezi nejvýkonnější odrůdy, po celou dobu státních zkoušek překonával výnosem kontrolní liniové odrůdy od 100 do 106 %.

Klíčová slova: Cortes, řepka ozimá, odrůda, přezimování, zdravotní stav, nepoléhavost, výnos

Úvod

Na šlechtitelské stanici společnosti Selgen, a. s. v Chlumci nad Cidlinou probíhá pod vedením šlechtitelky Ing. Ivany Macháčkové šlechtění tuzemských odrůd řepky. Podařilo se zde vyšlehtit a uvést na trh celou řadu nových odrůd s vysokými výnosovými schopnostmi, vždy na úrovni nejlepších odrůd zejména v domácích podmínkách. Většina semenářských firem i pěstitelů ví z vlastní zkušenosti, že prosazování tuzemských produktů na trhu je poměrně obtížné a to i při srovnatelné, často vyšší kvalitě. Společnost Selgen, a. s. proto klade vysoký důraz na získávání důvěryhodných informací o vlastních odrůdách v domácích pod-

mínkách. Všechny odrůdy jsou zařazeny do odrůdových zkoušek výkonu v ÚKZÚZ a dále do všech významných komerčních pokusů, které hodnotí vlastnosti odrůd z různých hledisek. Zde hrají významnou roli pokusy ČZU ať už maloparcelní, poloprovozní či tematické. Výsledky z těchto lokalit jsou velmi dobrým vodítkem pro výběr odrůdy. I podle nich si pěstitel volí složení portfolia pro vlastní zásev. S přihlédnutím k průběhu ročníku a srovnání vlastností odrůdy v delším časovém období, je možné dobře posuzovat její vhodnost pro konkrétní podmínky v praxi.

Materiál a metody

K prezentaci vlastností odrůdy Cortes byly použity výsledky "Výsledky zkoušek užité hodnoty ze sklizně 2013" (ÚKZÚZ, na dvanácti lokalitách) a výsledky maloparcelního a poloprovozních pokusů ČZU 2013 na stanovištích Č. Újezd, Hrotovice, Humburky,

Kelč, Nové Město na Moravě, Rostěnice a českopolský pokus Velké Hoštice.

Dále byl Cortes zkoušen v sortimentu A - "Poloprovozní pokusy SPZO 2013".

Pozn.: hodnota pokusu SPZO je orientační, protože není zveřejněna metodika pokusů.

Výsledky a diskuse

CORTES. Stabilní vysoký výnos ve zkouškách ÚKZÚZ 2012/2013 - **5,08 t/ha**, výnos poloprovozních pokusů ČZU 2012/2013 **5,07 t/ha**. Těmito výsledky běžně převyšuje dovážené hybridy.

Cortes je pylově fertilní, liniová, středně raná odrůda, s vegetační dobou 200 dnů. Vhodný pro pěstování ve všech výrobních oblastech. Dosáhl výnosu 101 % v chladné oblasti a 102 % v teplé oblasti na průměr liniových odrůd (ÚKZÚZ 2012/2013). Na podzim tvoří

kompaktní listovou růžici, s výbornou pokrývností, na úrovni 8,2 - 8,6 bodu (9-1). Porost nemá tendenci k přerůstání a za obvyklých okolností stačí jedno ošetření regulátorem růstu na podzim. Je vhodný pro výsev v běžném agrotechnickém termínu.

V přezimování porostů je na absolutní špičce. I při velmi silných mrazech se na stoncích netvoří praskliny, které by se mohly stát vstupní branou pro houbové patogeny. Níže uvedený graf ukazuje, jak

řepky přezimovaly v kritické zimě sezóny 2011/2012, odrůda Cortes je vyznačena tmavě.

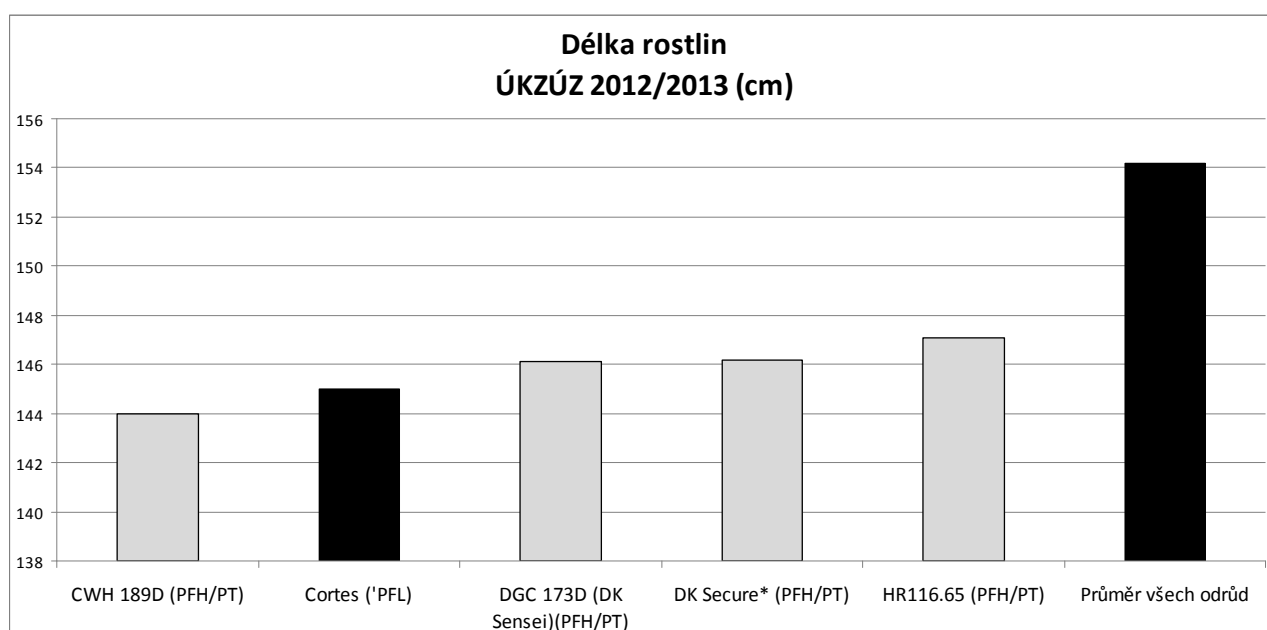
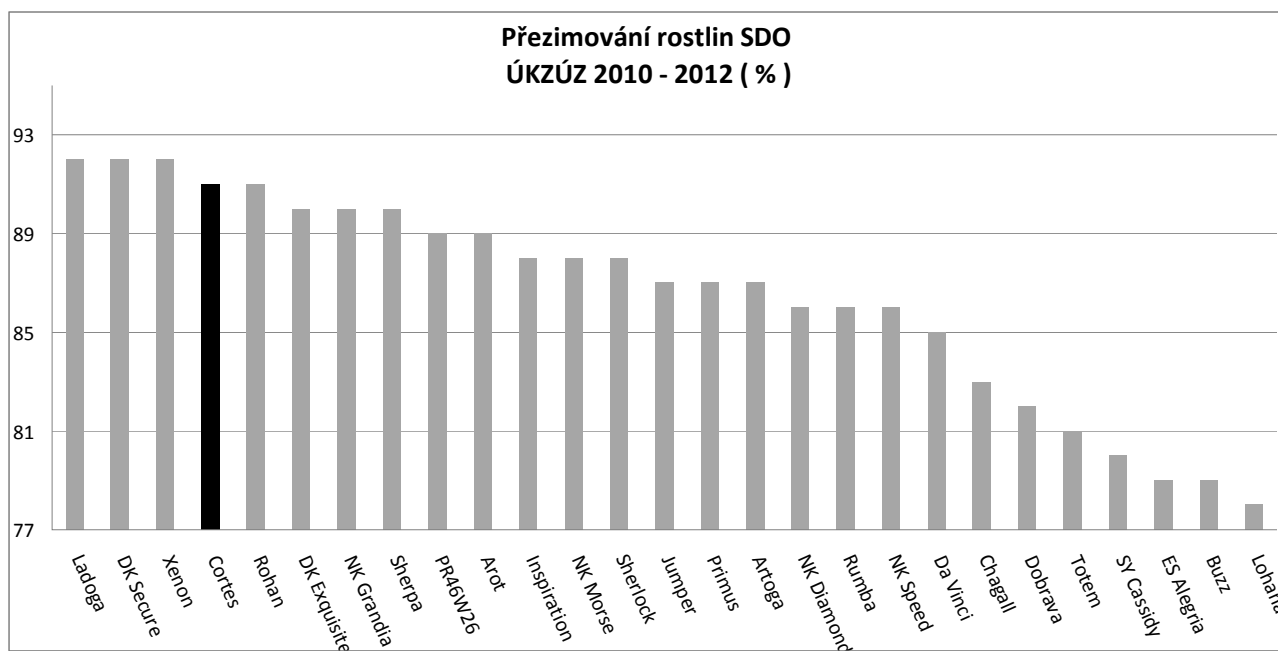
Rostliny jsou velmi nízké (138 cm podle ÚKZÚZ), na úrovni polotrpasličích hybridů (dále PFH/PT). Ve sklizni 2013 byla průměrná výška rostlin odrůdy Cortes menší než většina PFH/PT odrůd, zařazených v pokusech ÚKZÚZ, a o 10 cm nižší než je průměr pokusu.

Habitus rostlin se od PFH/PT zásadně odlišuje, Cortes mohutně větví výše nad zemí a tvoří vzdušný porost se zdravým mikroklima, které omezuje tlak houbových chorob. Odolnost proti chorobám je na vysoké úrovni, zejména odolnost proti fomovému černání stonku a sklerotiniové hnilobě je nadprůměrná. V odolnosti černi řepkové dokonce velmi vyniká nad

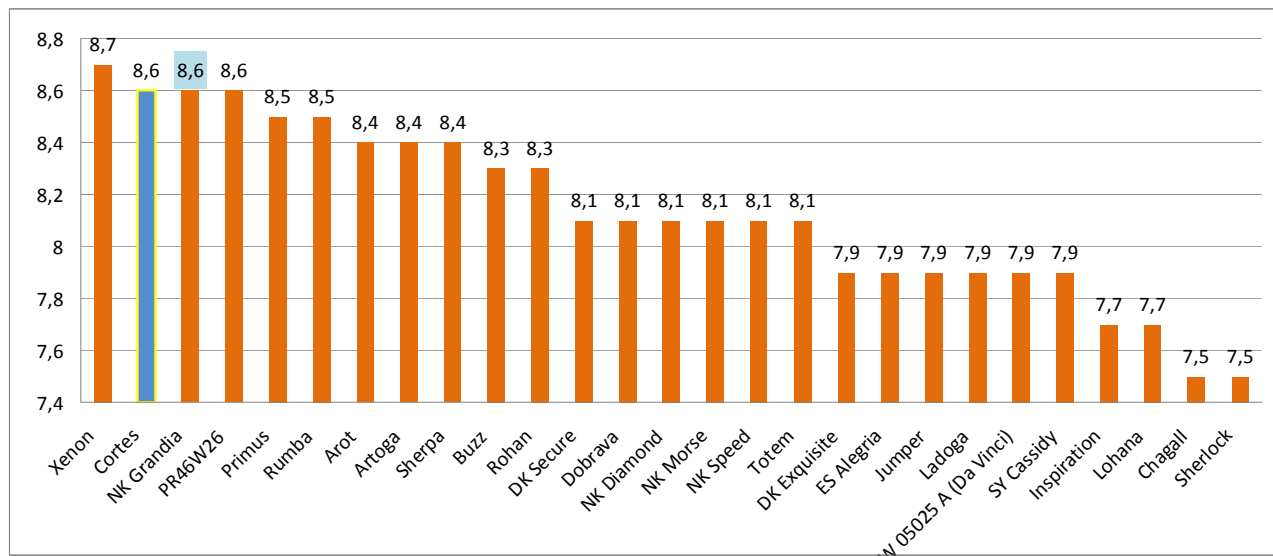
průměrem. Kombinace nízkých rostlin a velmi dobrého zdravotního stavu dává odrůdě Cortes velmi vysokou, nadstandartní odolnost proti poléhání. Níže uvedený graf ukazuje tuto jeho vlastnost ve srovnání s konkurenčními odrůdami dle SDO ÚKZÚZ 2011/2012. Odrůda Cortes je vyznačena tmavě.

Nízké, nepoléhavé rostliny umožňují bezproblémovou a rychlou sklizeň s velkou úsporou pohonných hmot.

Velký důraz klade společnost Selgen, a. s. na kvalitu produkovaného osiva. Všechna osiva, určená na osev běžných ploch, jsou vyráběna z nejlepších generací genetického materiálu.

Odolnost k poléhání SDO ÚKZÚZ 2011/2012 (0-9)

Informační zdroje

www.ukzuz.cz

ČZU
SPZO

Kontaktní informace

Ing. Ivana Macháčková, Kateřina Bělská, Selgen,a.s., Šlechtitelská stanice, Chlumeč nad Cidlinou
Ing. Jiří Kunte, Selgen,a. s., Podnikové ředitelství, Stupice, tel: 724 200 989, kunte@selgen.cz, www.selgen.cz